

REDO FÖR ETT NYTT STYRE I UPPSALA

Kommunpolitiskt valprogram 2022
Kristdemokraterna i Uppsala

Innehållsförteckning

Hej Uppsala,	3
Uppsala ska vara säkert för dig och din familj	4
Uppsalas integration ska präglas av svenska värderingar	6
Uppsalas omland är hjärtlandet.....	8
Uppsalas stadsmiljö ska vara trivsam.....	10
Uppsalas äldre och brukare ska ha ett tryggt och värdigt liv	13
Uppsalas familjer ska stöttas som samhällets viktigaste gemenskaper	15
Uppsalas skolor ska ge klassisk bildning	17
Uppsala ska ha ett vitalt närings- och arbetsliv	19
Uppsalas kultur- och idrottsliv ska få frihet att blomstra	21

Hej Uppsala,

Vi står nu inför ett val där ett tydligt borgerligt alternativ står mot fortsatt socialdemokratiskt maktinnehav i Uppsala. Vårt mål är att ingå i ett nytt borgerligt styre där de borgerliga partierna kan berika Uppsalaborna med bättre service, ett blomstrande näringsliv, lägre skatt och fokus på kommunens kärnverksamhet.

Vi behöver en värdeevolution där de värderingar som vuxit fram i Sverige under seklers gång, åter får vara ledstjärnan för kommunens politik: ansvar, arbetsmoral, frihet, relationer, ärlighet, sanning och rättfärdighet. Den kristna etiken behöver få en renässans i ett samhälle som plågas av skjutningar, kriminalitet, fusk och polarisering. Samhället byggs utifrån samhällets grundläggande byggsten, familjen, och naturliga gemenskaper som den och grannskapen, arbetsplatserna och föreningarna ska få kommunens service, inte motarbetas. Genom att lyfta det civila samhället och relationerna och tilliten kan vi återfå den värme och sammanhållning som vi så väl behöver.

Vi vill prioritera skola och äldreomsorg – kommunal byråkrati och onödig administration kan vi däremot skära ner på. Vi tror att kommunens verksamhet kan bantas i takt med att näringsliv och civilsamhälle får blomstra så att också skatten i kommunen kan sänkas. Till att börja med 50 öre per skattekrona.

Samhällskontraktet måste återupprättas, och det får inte finnas något tvivel om att det allmänna står på den enskilde medborgarens sida, inte på de kriminella gängens, på islamisternas eller på fuskarnas sida. Vi har arbetat för att få på plats kommunala ordningsvakter, och det är bara ett litet steg i ett omfattande trygghetsarbete där nya kameror, vakter och poliser bara är åtgärder för att komma till rätta med symptomen. Djupast sett måste vi ge utrymme för en kommun där människor känner delaktighet och gemenskap och det blir det inte om vi permanentar utanförskapsområden och parallellsamhällen.

Hela Uppsala kommun måste fungera och utvecklas – landsbygden är själva hjärtlandet och de som väljer att bo utanför Uppsala måste också känna att vardagen går ihop. Stadsbyggnadspolitiken har varit inriktad på att bygga höghus i staden, inte minst genom det omfattande avtalet, "Uppsalapaketet" som innebär 48.000 nya bostäder i sydöstra Uppsala och Knivsta. I stället bör vi bygga områden som invånarna efterfrågar, småhus och egnahemsmiljöer i form av trädgårdsstäder, trivsamma stadsdelar, kyrkbyar och nya bostäder på landsbygden.

Vi kristdemokrater är redo att styra Uppsala kommun – kom med och bidra till en positiv förändring.

Jonas Segersam, kommunalråd

Uppsala ska vara säkert för dig och din familj

”Det viktigaste sättet att bekämpa brottslighet är genom förebyggande insatser och det är framför allt vuxnas ansvar gentemot barn och ungdomar. Familjens roll att fostra och leda de unga är av största vikt [...] Samhället måste vidare ge tydliga signaler om vad som är rätt och vad som är fel. En snabb reaktion på begångna brott och en ökad upptäcktsrisk för förövarna är viktigt.” (KD:s principprogram s. 37).

För att vanligt hederligt folk ska vara säkra måste den organiserade brottsligheten tryckas tillbaka. Uppsala är en av landets kommuner med flest skjutningar per capita, men även droghandel, skadegörelse och klotter ger en känsla av otrygghet för Uppsalaborna.

Vi måste både minska de faktiska brotten, hoten och riskerna, och därmed höja säkerheten, och även öka den upplevda tryggheten för de enskilda Uppsalaborna. För att bygga ett samhälle där människor känner sig trygga krävs en mängd åtgärder. Allt från att inrikta stadsbyggnadspolitiken på att skapa säkra miljöer – till att bekämpa den organiserade brottsligheten.

I grunden handlar det om att bygga ett samhälle där människor känner tillit till varandra och till samhällets institutioner. Här fyller civilsamhället en viktig roll. I föreningar och nära gemenskaper fostras vi till tillit, ansvarstagande och civilkurage.

Att bekämpa brottsligheten är främst ett statligt ansvar i och med att vi har en statlig polis. I väntan på att polisen får mer resurser och blir mer effektiv måste kommunerna stödja det polisiära arbetet. Därför tog vi 2017 initiativ till kommunala ordningsvakter, ett förslag som sedan har genomförts av den politiska majoriteten. Vi vill utöka och påskynda detta ansvarstagande – eftersom vi i våra verksamheter har många och stora kontaktytor i samhället, och därför kan bidra till säkerhetsarbetet. I Uppsala har vi ett gott samarbete med polisen. Detta samarbete behöver präglade större delar av den kommunala verksamheten.

Gottsunda är fortsatt med på polisens lista över särskilt utsatta områden. Men även Stenhagen, Gränby och Sävja, samt centrala delar av Uppsala drabbas av återkommande våldsdåd. Tillsammans med polis och rättsvårdande myndigheter behöver vi vidta ett helt batteri av åtgärder för att öka säkerheten i vår kommun. Det gäller exempelvis ordningsvakter, trygghetskameror, bra belysning och borttagande av otrygg vegetation.

Säkerhetstänkandet måste präglade hela kommunens verksamhet så att vi gör allt som står i vår makt att motverka grogrund för kriminalitet, hedersvåld och destruktiva klankulturer och minska risken att farliga värderingar som antisemitism, antidemokratisk aktivism och våldsbejakande extremism får möjlighet att spridas och få fäste i vårt samhälle.

Genom ett aktivt arbete att beivra och möta förslumning i form av skadegörelse, nedskräpning och klotter kan vi upprätthålla ett tryggt och välordnat samhälle. Ett gott samarbete med fastighetsägare, företag och organisationer, förutom brottsbekämpande myndigheter som polis, åklagare och tull, är en nyckel till ett framgångsrikt trygghets- och säkerhetsarbete.

1. Målet ska vara att beivra brott

- ✓ Öka närvaro av socialtjänst i brottsutsatta områden samt öka socialtjänstens samarbete med polisen
- ✓ De kommunala ordningsvakterna ska, i samarbete med polisen permanentas utökas och samordnas centralt
- ✓ Ett kommunalt tiggeriförbud ska införas

2. Våldsbejakande extremism, hedersvåld och antisemitism ska tydligt motverkas

- ✓ Förebyggande åtgärder ska sättas in för att hindra unga att hamna i kriminalitet
- ✓ Klanstrukturer som grund för kriminalitet ska motverkas
- ✓ Samarbetet mellan polis, skola och socialtjänst ska reformeras och utvecklas.
- ✓ Utveckla avhopparverksamheten för kriminella i samarbete med ideella aktörer

3. Invånare i kommunen ska känna trygghet att gå ut och inte vara rädda för att utsättas för våld och andra brott

- ✓ Fler trygghetskameror ska placeras på brottsutsatta platser i förebyggande och uppklarande syfte
- ✓ Se över gatu- och parkbelysningen och komplettera där det behövs för ökad trygghet
- ✓ Inför policy om klottersanering inom 24 timmar

Uppsalas integration ska präglas av svenska värderingar

”Det svenska kulturarvet, byggt på kristen etik och humanism och därmed en del av den västerländska kulturen, har bidragit till skapandet av vårt lands lagstiftning och rättstradition [...] Jobb, kunskap i svenska språket och det civila samhället är viktiga nycklar till integration. I det civila samhället möts människor med olika bakgrund, kontakter knyts, personer utvecklas i gemenskap och får möjlighet att känna samhörighet. Sådant underlättar en väl fungerande integration.” (KD:s principprogram s 105)

I Sverige har hög arbetsmoral, ärlighet, självständighet och respekt för polis och rättsväsende varit exempel på viktiga värden som har präglat vårt land. Dessa svenska värden måste genomsyra även integrationen av nyanlända. Delaktighet, tillit och ansvarstagande är avgörande för en god samhällsgemenskap. Under ett millenium har den kristna etiken präglat Sverige, fridslagar har antagits, slaveriet avskaffats, tryckfrihet och allmän rösträtt har införts och Europakonventionen om mänskliga rättigheter har ratificerats. Alla dessa västerländska och svenska värderingar grundade i den kristna etiken kan vi vara stolta över, och de är något vi ska slå vakt om även i ett samhälle som präglats av stor invandring under de senaste decennierna.

Samtidigt ska vi självklart ta vara på de positiva tillskott som nya människor har gett det svenska samhället, och se potentialen och förmågorna hos varje enskild individ. Grundläggande utgör inte människor med en annan kulturell bakgrund ett hot, utan varje människa har ett egenvärde och har var och en något att bidra med. Människor som flyttat hit kan hjälpa oss att upptäcka och åtgärda brister i vårt samhälle, som onödig byråkrati eller dålig service.

Utgångspunkten i vår integrationspolitik är en respekt för de grundläggande värderingarna, och att ge människor verktyg att ta ansvar för sitt eget liv. Politiken ska verka för att människor arbetar – inte tar emot bidrag, är aktiva deltagare i samhällslivet – inte passiva, och lever i samhällsgemenskap – inte i utanförskap. De grundläggande värderingarna ska förmedlas tillsammans med det viktigaste integrationsverktyget av dem alla, svenska språket. Bara genom att vara tydlig med vad som förväntas av någon som kommer hit, ger vi den personen en möjlighet att leva upp till förväntningarna.

Misslyckad integration innebär ett hot mot samhällsgemenskapen. Vi får aldrig acceptera att parallellsamhällen byggs upp. För den som inte deltar i samhällsgemenskapen utan istället motverkar den ska det finnas kännbara konsekvenser. Att ställa krav på sina medmänniskor är nämligen att bry sig om dem.

1. Vi ska vara tydliga med vilka värden som gäller i Sverige och som man måste anpassa sig till som nyanländ

- ✓ Utöka undervisningen om värderingar samt sociala och etiska koder i Sverige
- ✓ Upphandlad SFI ska kombineras med praktik eller öppen förskola, det senare för att särskilt kvinnor snabbt ska få ett forum att lära sig svenska

- ✔ Utbilda personal inom skola och socialtjänst i att upptäcka och bemöta hedersproblematik

2. Arbetslinjen, inte bidragslinjen, ska vara utgångspunkten för kommunens insatser

- ✔ För att nyanlända ska bli berättigade försörjningsstöd ska krav ställas på SFI-utbildning samt samhällsorientering
- ✔ Identifiera grupper som riskerar att komma att behöva försörjningsstöd och sätt in förebyggande insatser
- ✔ Asylsökande bör redan på asylboendet ha ett arbetskrav om 16 timmar / vecka (*beslutas på riksnivå*)

3. Människor med annan kulturell bakgrund ska kunna integreras och fungera som en del av det svenska samhället

- ✔ Civilsamhället ska involveras mer i integrationsarbetet.
- ✔ Anställ kulturtolkar i skola och omsorg för att underlätta förståelse och integration.
- ✔ Öka samverkan med näringsliv och arbetsförmedling för att hitta praktikplatser

Uppsalas omland är hjärtlandet

Alla människor ska oavsett bostadsort kunna få del av samhällets grundläggande sociala rättigheter och ges rimliga förutsättningar att försörja sig och utveckla sin bygd. (KD:s principprogram s. 132)

Kristdemokraterna vill att hela Uppsala kommun ska fungera. Många kommunmedborgare bor inte på elsparkcykelavstånd till Uppsala city och till kommunal service, därför vill vi underlätta för landsbygdsbefolkningen. De som behöver ta bilen för att förflytta sig inom kommunen ska inte straffas ut. Samtidigt ska kollektiva trafikslag och cykelbanor också byggas ut, men vanligt hederligt folk som behöver bilen för att få vardagen att gå ihop ska inte hindras i detta. Att hela kommunen ska fungera innebär att vi måste komma ifrån det ensidiga fokuset på Uppsala stad i den kommunala planeringen.

Uppsala är Sveriges största landsbygdskommun, med 50 000 invånare utanför staden. Av dessa bor 25 000 på ren landsbygd och 25 000 i omgivande tätorter. Även kransorterna behöver utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Man kan jämföra med Knivsta som fick en helt annan skjuts i utvecklingen när det blev en egen kommun. Landsbygden utanför kransorterna ska också leva och utvecklas och kommunen ska i möjligaste mån verka för att privatpersoner och näringsidkare ska kunna göra och bygga vad de vill utan en massa onödigt regelkrångel.

Utanför Uppsala stad ser vi otaliga exempel på igenlagda åkrar och nedlagda jordbruksföretag. Orter och industrier förfaller, i stället för att kommunen bidrar till att utvecklingspotentialen tas tillvara. Här måste en radikal omläggning av fokus för kommunens planering göras. Vi måste på ett helt annat sätt lyssna på medborgarna, och befolkningens önskemål och behov – inte minst på landsbygden.

Kristdemokraterna i Uppsala avser att ta fram särskilda förslag för olika orter och stadsdelar inom kommunen, i syfte att göra våra förslag mer lokalt förankrade.

1. Uppsalas kransorter ska utvecklas

- ✓ Kommunen ska behandla de större kransorterna (Storvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge) som egna kommundelscentra
- ✓ Tågstationer och utbyggt vatten och avlopp ska byggas i Vänge och Järlåsa
- ✓ Infrastrukturen mot Länna-Almunge ska förbättras i form av bättre trafiksäkerhet, cykelbanor och bostäder
- ✓ De gamla sockencentra som finns runt om i kommunen ska utvecklas genom aktiv planläggning av bostäder så att underlaget för skolor, kyrkor och annan service blir bättre

2. Boende på landsbygden ska underlättas

- ✓ Fortsätt att bygga ut fler pendlarparkeringar vid viktigare bytespunkter till kollektivtrafik inklusive cykelparkeringar vid hållplatser
- ✓ Civilförsvaret ska stärkas och självförsörjningsgraden höjas
- ✓ Kommunikationer ska förbättras över hela kommunens yta genom bättre möjligheter för såväl cykel, bil, kollektivtrafik och fibernätsutbyggnad, samt skolskjuts och decentraliserad utbildningsinfrastruktur
- ✓ Trafiksäkerheten ska förbättras särskilt för barn och ungas skolväg
- ✓ Minska vildsvinsstammen, och bevaka vargstammens utbredning, i samarbete med Region Uppsala och länsstyrelsen
- ✓ Ge möjlighet för de som önskar att stycka av mark för enstaka småhus på landsbygden

3. Medborgarinflytandet ska stärkas

- ✓ Verka för utvecklandet av bygderåd i de mindre kransorterna i likhet med det som finns i Rasbo. Detta innebär en utökning av försöket med medborgarbudgetar, och möjliggör bättre lokal förankring av kommunala planer och beslut
- ✓ Vägföreningar och andra föreningar ska behandlas som viktiga samarbetspartner av kommunen

Uppsalas stadsmiljö ska vara trivsamt

“Ett samhällsbyggande utifrån en kristdemokratisk värdegrund innebär att planera för trygga och vackra miljöer där invånarna själva tar aktiv del i beslutsprocessen och känner sig delaktiga i skapandet av sina närmiljöer.” (KD:s principprogram s 101)

Det är viktigt att det finns bostäder för de som bor i vår kommun. Men ambitionerna har blivit alltför storvulna. Från dagens 230 000 invånare har prognosen till 2050 legat på 320 000 invånare. Idag talas emellertid om att försöka nå 380 000 invånare om 30 år. Det är en alltför kraftig befolkningstillväxt, och vi måste se till att kommunen håller ihop trots den kraftiga expansionen. Vi måste hinna med investeringar i infrastruktur, arbetsplatser, skolor och aktivitetslokaler. Vi kan inte enbart fokusera på bostadsbyggandet och ge byggföretagen fria händer i stadsutvecklingen.

Kristdemokraterna vill bygga Uppsala med utgångspunkt i stadens profil som en lärdomsstad på slätten. Den historiska siluetten med Domkyrkan, Uppsala Slott och Carolina Rediviva ska bestå också i stadens gestaltning. Vi vill utveckla även det medeltida centrumet med pietet och i överensstämmelse med de historiska miljöerna.

När det gäller bostäder har det varit ett ensidigt fokus på lägenheter i höghus. De allra flesta vill förr eller senare bo i egna hus, och därför har vi ihärdigt drivit frågan om fler egnahemsområden, även centralt i Uppsala. Exempel är Stabby och Söderby Trädgårdsstäder. Några av Uppsalas mest attraktiva miljöer utvecklades som sådana områden efter förra sekelskiftet – Svartbäcken, Fålhagen och Somarro. Det är inte enbart villor som ska byggas, utan gröna områden ska utvecklas utifrån människors behov och önskemål där det finns möjlighet att äga sin egen bostad. Detta behöver inte betyda att det blir oöverkomligt dyrt. Genom ett antal åtgärder som tomträtt, en aktiv markpolitik, större serier i byggandet och hårdare krav på byggaktörer kan både egnahem och lägenheter uppföras på ett sätt som gör att även vanligt folk har råd att bygga och bo.

Vi ser gång på gång hur stadsplanerarens och arkitekters idéer får gå före vanliga människors önskemål. Ett typexempel är utbyggnadsplanerna i Lunsen där dagens Sävja ska utökas till en stad med 60 000 invånare på 30 år. Det är inte en hållbar utveckling, och vi anser att vi dels måste förankra utvecklingen bättre, och dels ta upp en förnyad diskussion med staten om planerna att bygga 48 000 bostäder i Uppsala / Knivsta.

När staden växer och utvecklas måste även infrastruktur och kollektivtrafik byggas ut. Planerna för detta har gått överstyr. Trots att vi som parti tidigare drivit på för att utveckla spårväg i Uppsala ser vi hur de nuvarande planerna forcerats fram och saknar den förankring som är nödvändig för en sådan omfattande investering. Därför bör dessa planer läggas på is tills man genom exempelvis en folkomröstning säkerställer att det finns stöd för utvecklingen.

Kommuninvånarnas vardagsliv ska vara utgångspunkten för stadsplaneringen. Framkomligheten med personbil är en viktig faktor för att familjers livspussel ska gå ihop, vilket är särskilt viktigt för befolkningen utanför staden. Därför behöver ingreppen i befintlig trafikmiljö minimeras och konsekvensanalyserna vid gatuåtgärder förbättras.

För att verkligen vara en tillgänglig, äldrevänlig och familjevänlig kommun behöver vi se till att man kan ta sig fram - inte bara med cykel utan med alla trafikslag - på ett säkert och tryggt sätt. Planeras staden för den som är 8 och 80 så fungerar den för de flesta.

Parkeringsavgifterna behöver sänkas och antalet parkeringsplatser behöver vara tillräckliga för både handels och de boendes behov. Uppsala får inte bli en experimentverkstad för tät stadsbyggnad eller för att utveckla den bilfria staden, utan utvecklingen måste utgå från invånarnas verkliga behov. Trafikplanering för gator och busshållplatser måste genomföras så att inte framkomligheten för vardagstrafik och utryckningsfordon och nyttofordon hindras.

Uppsala kommun behöver fortsätta att ligga i framkant vad gäller klimatarbetet. Kristdemokraterna anser att det behövs fortsatt omställning av fordon och bränslen, klimatneutral elproduktion samt även infångning av koldioxid. Uppsala klimatprotokoll har varit ett framgångsrikt samarbete, där näringsliv, övriga offentliga organisationer och civilsamhället engagerats i att tillsammans med kommunen vidta konkreta åtgärder som innebär en verklig och positiv påverkan på klimatet.

1. Uppsala kommun ska växa hållbart, med lagom hastighet utifrån våra förutsättningar och människors behov och önskemål

- ✓ Planeringen för antal nya bostäder ska sänkas från 3000 till 1500-2500 per år
- ✓ Det ska vara en målsättning att inte växa med mer än 90 000 invånare till 2050
- ✓ Avtalet med staten om utbyggnaden i Södra Uppsala (och Knivsta) tas upp till förnyad diskussion med samtliga parter i syfte att hitta en mer förankrad lösning
- ✓ Verka för en sammanbyggnad av Uppsala och Knivstas vatten och avloppssystem
- ✓ Utveckla arbetet med Uppsala klimatprotokoll, och ta upp frågan om anläggningar för att fånga in och lagra koldioxid (så kallad CCS)
- ✓ Utred en investering i minikärnkraftverk

2. Uppsala ska ha vackra och funktionella boendemiljöer

- ✓ Kommunen ska, även inne i staden, i mycket högre utsträckning planera för egna hem och trädgårdsstäder än dagens fokusering på lägenheter i höghus
- ✓ Vid förtätning ska målsättningen vara att inte bygga för höga hus som skuggar varandra - en mänsklig skala och trevlig arkitektur ska vara ledstjärnor. Hus högre än 5-6 våningar bör undvikas.
- ✓ Ta hänsyn till omgivande grönområden så att bebyggelsen smälter in på ett bra sätt
- ✓ Kristdemokraterna utvecklar gärna stadens historiska centrum men det måste då ske med en historisk arkitektur som överensstämmer med omgivningen (Aktuella exempel på modernistisk klåfingrighet är planerna för Odinslund, Kandelabern på Stora Torget, Linneträdgården och Uppsala slott)
- ✓ Förskolor, skolor samt boende för äldre och för personer med funktionsnedsättning ska finnas med tidigt i planarbetet

3. Planering för fungerande trafik med olika trafikslag

- ✓ Vid ingrepp i trafikmiljön ska särskilt beaktas behovet av framkomlighet för utryckningsfordon, nyttotrafik och medborgarnas vardagstrafik, exempelvis vid busshållplatser.
- ✓ Tydligare skyltning om vilken hastighet som gäller på viktiga platser i stadskärnan, t ex Dragarbrunnsgatan.
- ✓ Återinför genomfartstrafik och slopa dubbdäcksförbudet på Kungsgatan.

- ✔ Kommunen ska fortsätta att ha egna cykelvärdar som hjälper människor att parkera sina olika former av cyklar på rätt sätt. Felparkerade cyklar, såväl som elsparkcyklar behöver omhändertas på ett bra sätt.
- ✔ En trafikplan ska utarbetas som bygger på en helhetsanalys för samtliga trafikslag av nutida behov av framkomlighet och om-/tillbyggnader som behövs för framtida behov. Förändringar i trafikmiljön ska alltid kopplas till trafikplanen som tar hänsyn till påverkan på trafiksituationen för samtliga trafikslag i hela Uppsala stad och föregås av en kartläggning av konfliktpunkter mellan gång-, cykel- och kollektivtrafik
- ✔ Planerna på spårvägsutbyggnad bör läggas på is.
- ✔ P-normen ska höjas vid nybyggen och parkeringstaxorna ska sänkas – exempelvis kan p-avgiften på kvällstid helt tas bort inom vissa områden
- ✔ Gatuparkering ska tas bort endast där ersättande plats inom rimligt avstånd redan är färdigställd eller där det finns ett överflöd av p-platser.
- ✔ Kommunen ska utreda och påbörja bygget av ett underjordiskt parkeringsgarage i 1-2 våningar under Vaksala torg.
- ✔ Öppna Bäverns gränd för genomfartstrafik med personbil under dagtid på vardagar utanför rusningstrafik och dagtid helger.

Uppsalas äldre och brukare ska ha ett tryggt och värdigt liv

Samhället måste skapa förutsättningar för att människor ska få kunna växa upp och åldras under trygga och värdiga former. Respekten för alla människors absoluta och okränkbara värde måste upprätthållas under hela livscykeln. Värdigheten i ett samhälle kan bäst bedömas utifrån hur man bemöter de mest behövande människorna. (KD:s principprogram s. 58).

För Kristdemokraterna är vården och omsorgen av äldre och funktionsnedsatta en hjärtefråga. Hur vi tar hand om dessa personer är en viktig värdeparameter på tillståndet i samhället. Vården måste kännetecknas av värdighet och respekt, och det är alltid den enskildes behov som ska vara i centrum, inte kommunens organisation eller regler.

Många äldre och funktionsnedsatta har mycket att bidra med i samhället. Därför är äldre-, funktionshinder- och omsorgspolitik så mycket mer än bara hur vården och omsorgen ska utformas. Vi behöver ta vara på denna viktiga resurs och erkänna äldres och funktionsnedsattas roll i samhället – samt utgå från att vård och rehabilitering i så stor utsträckning som möjligt syftar till att hjälpa människor att komma i funktion och bidra till samhällsgemenskapen. För många i vårt samhälle, inte minst äldre, är ensamhet och isolering ett stort gissel. För att värna det friska åldrandet vill vi utöka antal träffpunkter 65+, och även daglig verksamhet. Dessa verksamheter ska innehålla en mångfald av såväl fysiska som sociala aktiviteter och finnas tillgängliga även på landsbygden. Vi vill även utöka civilsamhällets betydelse för att engagera äldre och funktionsnedsatta. Anhörigas roll och viktiga insatser behöver också uppvärderas.

Kristdemokraterna vill se en reform av hälso- och sjukvården i Sverige. Vi anser att landstingen som inrättades på 1860-talet inte längre är ändamålsenliga för att ge en god vård och likvärdig service. Därför vill vi förstatliga sjukhusen, och förbättra samverkan mellan den kommunala nivån och sjukvården i övrigt för att ge en bättre och mer tillförlitlig service. Vi behöver dock redan nu stärka samverkan mellan kommun och region, särskilt runt hemsjukvården, så att den äldre som vårdas i sitt hem eller boende inte ska behöva uppsöka sjukhus i onödan. Vi kristdemokrater anser att den palliativa vården bör stärkas i kommunen, och att palliativa team utvecklas tillsammans med regionen.

Att Äldrevården runt om Sverige och i Uppsala har stora bristområden, fick vi bevittna under Coronapandemin. Äldre isolerades och ordinerades i vissa fall palliativ vård via telefon. En skrämmande etisk påverkan av utilitarismen, som säger att varje liv inte är värt att värna, fick insteg. Det går nu inte att skylla på pandemin och dess konsekvenser längre. Sverige och Uppsalas äldre och brukare förtjänar bättre. Kristdemokraterna är redo att göra det, med hjärta för Uppsala.

Uppsalas äldre och brukare ska värnas och erbjudas trygghet, värdighet och valfrihet. Vi kristdemokrater ser positivt på att låta fristående utförare och idéburen sektor med god kvalitet etablera och driva verksamhet i kommunen. Vi behöver fler anpassade bostäder, både trygghetsboenden, äldreboenden och LSS-boenden och detta kan inte kommunen bygga själv.

Valfriheten ska värnas och därför bör det finnas fler alternativ än Uppsala kommun. Därför bör fler insatser inom såväl äldreomsorg- som omsorg prövas enligt LOV och LOU.

Personalfrågan är otroligt viktig för oss, med stärkt arbetsmiljö och en löneutveckling som är anpassad till verkligheten. Det måste ställas krav på medarbetaren att kunna vårda och bemöta våra äldre och brukare, och ett krav måste vara kunskap i det svenska språket. Därför vill vi erbjuda kompetensutveckling och sträva mot att vara en attraktiv arbetsgivare. Cheferna måste få stärkt stöd i ledarskapsutbildning och ansvara för ett lämpligt antal medarbetare.

1. Den kommunalt finansierade vården och omsorgen ska utföras med en högre kvalitet

- ✓ Äldre med insatser inom hemtjänsten ska inte behöva träffa fler medarbetare än vad de själva kan lära känna, detta ska utformas som en garanti
- ✓ Vårdighetsgarantier ska levandegöras och utvecklas
- ✓ Den palliativa vården ska vara god, och vård i livets slutskede ska eftersträvas att ges där patienterna själva så önskar, i hemmet eller på boendet. Palliativa team och närvårdsplatser utvecklas i samarbete med Region Uppsala
- ✓ Äldre över 65 ska erbjudas trygghetslarm, samt alla över 85 år ska erbjudas anpassat boende, dessa två utan biståndsbedömning (äldreboendegaranti).
- ✓ Öka samarbetet mellan region och kommun inom hemsjukvården, för att undvika onödiga inläggningar på sjukhus.
- ✓ Inrätta fler träffpunkter 65+, och dagliga verksamheter, även på landsbygden

2. Vården och omsorgen ska karaktäriseras av mångfald och valfrihet

- ✓ Vi behöver fler trygghetsbostäder, LSS-boenden och på sikt särskilda boenden. För att trygga efterfrågan måste Uppsala kommun samarbeta med fristående utförare
- ✓ Äldreomsorgen bör utformas enligt ett enhetligt och sammanhållet LOV (Lagen Om Valfrihet)-system som gäller både kommunens egna verksamheter och fristående utförare. LOV och LOU ska även användas som instrument för att höja valfriheten och kvaliteten inom vård och omsorg i övrigt
- ✓ Kristdemokraterna ser fristående utförare, och särskilt den idéburna sektorn, som en viktig resurs. Kommunen bör aktivt medverka till att en större andel av vård och omsorg kan utföras av idéburna aktörer och att dessa får likvärdiga förutsättningar för att verka.

3. Utveckla personalen som en viktig resurs inom vård- och omsorg

- ✓ Samtliga medarbetare med brukarkontakt inom vård och omsorg ska kunna kommunicera framför allt i tal men också i skrift på god svenska
- ✓ Öka stödet för våra chefer, ge fler utbildningsmöjligheter för våra medarbetare, minska delade turer och höj lönerna för våra medarbetare inom vård och omsorg

Uppsalas familjer ska stöttas som samhällets viktigaste gemenskaper

Familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och har rätt till samhällets och statens skydd. (KD:s principprogram s. 90)

Familjen är den viktigaste gemenskapen och den grund på vilken samhället vilar. Barn som växer upp i trygga familjer får goda förutsättningar att klara livets utmaningar. Politiken ska därför stödja familjerna, inte styra.

Stödet till familjerna sker på flera sätt. Kommunens viktigaste uppgift är att ge god service till alla sina invånare, och det gäller naturligtvis även barnfamiljer. Samhällets insatser kommer till stor del små barn till del – det gäller födsel, socialförsäkringssystem i form av föräldraförsäkring och barnbidrag, det gäller barnhälsovård och annan hälso- och sjukvård, och det gäller barnomsorg och skola. Insatserna sker från både stat, region och kommun.

Det är föräldrarna, inte det offentliga som har huvudansvaret för barnen. Vi vill hjälpa föräldrar att se och ta sitt föräldraansvar, samtidigt som vi möter behov av hjälp och omsorg. Kristdemokraterna vill att föräldrar ska kunna tillbringa mer tid med sina barn när de är små, därför motsätter vi oss alla planer på att minska eller kvotera föräldraförsäkringen. För föräldrarna en starkare ekonomi ges de större möjligheter att själva välja den barnomsorg de vill ha för sina barn. Vi vill därför på statlig nivå genomföra en reform att barnomsorgsavgiften blir en faktisk valfrihetsreform för föräldrar med barn 1–3 år. Inte som idag att pengarna går enbart till offentligt subventionerad förskola och pedagogisk omsorg. Om föräldrar väljer att låta någon annan ta hand om deras barn, exempelvis mormor och morfar, eller att själva utföra barnomsorgen dessa första år – då ska de kunna välja det och få stöd.

Väljer man att använda förskola, vilket de allra flesta gör åtminstone i de högre åldrarna, ja då ska vi se till att den håller god kvalitet. I Uppsala är mer än hälften av förskolorna drivna av fristående huvudmän, vilket dock motsvarar ungefär 1/3 av barnen (vilket innebär att de kommunala enheterna är betydligt större). För fler föräldrar möjligheten att välja stärks konkurrensen mellan olika utförare och gynnar i längden kvalitén i samtliga. Det har dock funnits en brist på förskolor, särskilt i centrala staden, vilket i praktiken inte gett så stort utrymme för ett aktivt val. Det viktigaste sättet att höja kvaliteten i förskolan är att minska barngrupperna, och hålla nere storleken på enheterna. Självklart ska vi även eftersträva hög kompetens hos personalen och ha bra lokaler.

I de fall familjen fallerar behöver samhället finnas som stöd, särskilt för barnen. Vi behöver erbjuda fungerande stöd i form av familjerådgivning, och vi behöver stödja familjer med särskilda behov. I extremfall kan barn behöva omhändertaras av det offentliga vilket är ett väldigt stort ansvar – och då är det viktigt att det sker på ett sätt som gör att barnens bästa sätts i centrum. Att slitas från sitt hem är nog så upprivande, att sedan placeras på institution kan göra saken ännu värre. Därför ska kommunen eftersträva hemmaplanslösningar och verka för att i möjligaste mån omplacera barn i familjehem och inte på HVB.

1. Kvalitén och mångfalden inom barnomsorgen ska bli bättre

- ✓ Skolverkets riktlinjer gällande barngruppers storlek ska gälla, med max 12 i småbarnsgrupper och max 15 barn i övriga grupper
- ✓ Mindre förskolor med max fyra avdelningar ska eftersträvas

- ✔ Förbättra arbetsmiljön genom att exempelvis identifiera och eliminera ljudtrötthet samt tillförsäkra goda och stimulerande vistelsemiljöer både inne och ute
- ✔ Föräldralediga erbjuds max 15 timmars barnomsorg och arbetssökande 30 timmar i syfte att motverka platsbrist
- ✔ Diversifiera avgiften så att familjer som väljer kortare vistelsetid får betala mindre
- ✔ Syskonförtur ska gälla och förskolevalet utformas så att föräldrarnas önskemål och behov är viktigaste urvalskriterium
- ✔ Barnomsorgspeng ska för åldern 1-3 år kunna användas av alla föräldrar för att fritt välja barnomsorg i förskola, pedagogisk omsorg, hos föräldrarna själva eller hos andra närstående
- ✔ Kommunen ska erbjuda familjedaghemsgaranti så att alla som söker pedagogisk omsorg kan få det, samtidigt som informationen om alternativa barnomsorgsformer förbättras
- ✔ Fristående utförare är avgörande för god kvalitet och för att möta efterfrågan, och ska därför bemötas som viktiga samarbetspartner för kommunen och göras delaktiga i lokalplaneringen genom en aktiv mark- och näringslivspolitik

2. Kommunen skall tillsammans med föräldrar och vårdnadshavare tillförsäkra barnen goda uppväxtvillkor

- ✔ Psykisk ohälsa, utanförskap och kriminalitet ska förebyggas genom tidiga insatser och genom arbetet i förskola och skola
- ✔ Kommunen ska erbjuda föräldrastödskurser / familjestödsprogram, exempelvis Triple P. Detta ska anpassas för och aktivt erbjudas föräldrar till barn i olika åldrar, från småbarnstid till tonårstid.

3. Familjer med särskilda behov ska få det stöd de behöver

- ✔ Kommunen ska erbjuda en familjerådgivningsgaranti som säkerställer att par som behöver stöd får det inom en månad, och alla nya par erbjuds ett samtalstillfälle.
- ✔ Vid placeringar ska familjehem vara utgångspunkt. Hemmaplanslösningar eftersträvas generellt vid alla placeringar.
- ✔ Antalet familjecentraler ska byggas ut i samverkan med Region Uppsala

Uppsalas skolor ska ge klassisk bildning

”Skolan har två huvuduppgifter: dels att stimulera elevernas intellektuella och praktiska kunskapsutveckling och kritiska tänkande och dels att, tillsammans med föräldrarna, fostra eleverna till ansvarsfulla samhällsmedborgare. Under förutsättning att skolorna har denna utgångspunkt, följer läroplanen och lever upp till kvalitetskrav, ska de ges ett stort mått av frihet att själva utforma undervisningen.” (KD:s principprogram s. 78)

Kristdemokraterna vill se en skola präglad av kunskapsmål, ordning och reda samt studiero i motsats till den flumskola vi idag ser på många håll. Det övergripande målet måste vara höjda skolresultat så att fler elever rustas för gymnasium, högre utbildning och arbetsliv. Skolans personal och i synnerhet lärarna är nyckeln till denna förändring. Därför måste läraryrkets status höjas och lärarnas roll som auktoritet i klassrummen stärkas.

Otryggheten för lärare har ökat dramatiskt de senaste åren vilket troligtvis beror på den svaga positionen som lärarna i dag har givits i svenska skolor. Därför ska lärare som agerar mot bråkiga elever alltid kunna räkna med kommunens stöd. Lärare måste också få mer tid att vara just lärare och lägga mindre tid på att administrera.

Det fria skolvalet, en rättighet enligt Europakonvention, ska fortsatt värnas. Friskolorna utmanar de kommunala skolorna att hålla en hög nivå och vara konkurrenskraftiga. Skollagen tillförsäkrar fristående skolor ersättning på lika villkor, och kommunen ska medverka till detta genom en transparent redovisning av kommunens egna kostnader som utgör grund för ersättningen till övriga skolor. Självklart ska Skolinspektionens krav följas, vilket exempelvis omöjliggör för skolor med islamistiskt inflytande att bedriva verksamhet i Uppsala. När det gäller förskolor har kommunen själv tillsynsansvaret och ska tillse att enbart verksamheter som uppfyller kraven ska kunna vara kvar.

För att skolan ska vara en trygg miljö för eleverna behövs krafttag mot mobbare och andra som stör skolmiljön som en respektfull plats för kunskapsinhämtning. Elevhälsoteamen på skolorna behöver också resurser i form av logopedier och psykologer för att säkerställa att eleverna får stöd under hela sin utbildning. Det behöver också finnas särskilda resursenheter som ger stöd till elever som har särskilda utmaningar i skolmiljön.

1. Uppsala ska ha landets bästa skolor

- ✓ Elevers och föräldrars eget val ska vara utgångspunkten för skolplaceringen
- ✓ För att underlätta det aktiva skolvalet ska det finnas öppna jämförelser mellan skolorna på kommunens hemsida
- ✓ Föräldraföreningar ska uppmuntras och ges möjlighet att starta där sådana saknas
- ✓ Redovisa skolornas ”förädlingsvärde”, alltså skolornas resultat ställt mot elevernas förkunskaper och socioekonomi, för att identifiera framgångsrika exempel
- ✓ Förbättra skolskjutsen genom bättre samordning med region Uppsala (exempelvis med den särskilda kollektivtrafiken)
- ✓ Inför mobilfria skolor och nolltolerans mot olovlig frånvaro och droger
- ✓ Rättning av nationella prov ska ske på en annan skola än där provet skrevs
- ✓ Montera fler trygghetskameror inne på skolor och ute på skolgårdar

2. Uppsalas elever ska må bäst

- ✔ Elever som mobbar andra ska i enlighet med skollagen kunna flyttas oftare än vad som nu tillämpas i Uppsala kommun
- ✔ Bygg ut elevhälsoteam med psykologer, logopeders samt samarbeta med Region Uppsala

3. Uppsala kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för lärare

- ✔ Stärk stödet för lärare som agerar mot bråkiga elever
- ✔ Minska den administrativa bördan på lärare genom att införa incitament för skolledare att minska administrationen
- ✔ Utveckla program för lärares kompetens- och karriärsutveckling

Uppsala ska ha ett vitalt närings- och arbetsliv

”Ett konkurrenskraftigt och differentierat näringsliv är en förutsättning för det goda samhället och en god välfärd. Detta innebär i sin tur att ett gott klimat måste skapas och vidmakthållas för ett dynamiskt småföretagande, där enskilda människors idéer, kreativitet och entreprenörskap får möjlighet att blomma ut.” (KD:s principprogram s. 126)

Uppsala har under åren med vänsterstyre rasat på företagsrankingar över näringslivsklimat. Människor gillar att bo i vår kommun men företagen är missnöjda med kommunens attityd gentemot företagande och den service som kommunen erbjuder. Från kommunledningen behöver vi därför signalera till hela den kommunala förvaltningen att det är service som våra företagare ska möta när de exempelvis vill bygga en uteservering, eller behöver åtgärda sitt brandskydd. Om vi lärt oss något av Coronakrisen är det hur viktig den lokala handeln och servicen är för Uppsalaborna – man vill inte att den lokala krogen ska gå omkull.

I Uppsala är många av de största arbetsgivarna offentliga aktörer vilket ger särskilda utmaningar, det är svårare för universitetet att gå in och stödja något i den lokala bygden likt en stor privat arbetsgivare på en mindre ort. Dessutom är de företag som finns här ofta delar i stora internationella koncerner vilket försvårar exempelvis sponsring av idrottsföreningar. Därför är det extra viktigt att kommunen visar uppmärksamhet, tacksamhet och intresse för de företag som finns här, och som överväger att etablera sig i vår kommun.

Å andra sidan ger den akademiska miljön unika möjligheter till innovativa företag, kompetensutveckling och inflöde av arbetskraft. Dessa möjligheter måste kommunen ta vara på.

På det arbetsmarknadspolitiska området så måste vi vända utvecklingen med att många låses fast i bidragsberoende, ta lärdom av andra kommuner som exempelvis Jönköping som under Kristdemokraternas styre minskade antal hushåll med försörjningsstöd med 50%. Vi måste också rensa ut kriminalitet och fusk med bidrag vilket gynnar seriösa aktörer och det näringsliv som satsar långsiktigt och ger en stabil ekonomisk grund för vår kommun.

1. Kommunen ska ge bättre service till företagen

- ✓ Förbättra kommunens service gentemot företagare, särskilt inom tillsyn, bygglov och brandsäkerhet
- ✓ Underlätta för nystartade och internationella företag som vill etablera sig i Uppsala genom att koordinera samarbetet mellan akademi, näringsliv och kommun
- ✓ Utmanarrätt och LOV ska tillämpas för att öka mångfalden av utförare inom olika kommunala verksamheter
- ✓ Stärk Uppsalas stadskärna genom en utökad citysamverkan med handel och fastighetsägare och öka attraktiviteten genom olika arrangemang och utvecklingsprojekt
- ✓ Förenkla och förbättra offentliga upphandlingar genom mindre detaljstyrning och genom ökad dialog med leverantörer. Potentialen i idéburen sektor ska särskilt beaktas.
- ✓ Oseriösa företag ska rensas ut genom att bekämpa bidragsfusk och kriminalitet i samverkan med statliga myndigheter och större samverkan inom kommunen.

2. Utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser ska vara inriktade på näringslivets behov och efterfrågan

- ✔ Satsa på kommunala välfärdsjobb för dem som står utanför arbetsmarknaden, finansiering fås genom lägre kostnader för försörjningsstöd.
- ✔ Uppdra åt kommunen att låta externa aktörer sköta matchningen av arbete mellan arbetssökande och arbetsgivare, använd positiva exempel som Solna och Trelleborg.

3. Kommunen ska bedriva en stark ekonomisk politik som sänker kostnader och skatter i den kommunala administrationen

- ✔ Inkomstskatten ska sänkas (50 öre per skattekrona för 2023), vilket ökar attraktiviteten för arbetskraft att söka sig till Uppsala
- ✔ Kommunens kostnader ska ses över i varje led, särskilt skall administration och overheadkostnader bantas och kommunens kärnverksamhet prioriteras

Uppsalas kultur- och idrottsliv ska få frihet att blomstra

“Ett vitalt civilsamhälle är av stor betydelse eftersom engagemang i föreningar, frivilligorganisationer och samfund innebär demokratisk fostran och normöverföring. Det främjar också det personliga ansvarstagandet. Dessutom är det civila samhället en mötesplats där sociala kontakter skapas och utvecklas både inom och mellan generationer.”(KD:s principprogram s. 98)

Ett rikt utbud av kultur, fritidsaktiviteter och friluftsliv bidrar till ett samhälle som är gott att leva i. Uppsala är rikets fjärde största stad med ett anrikt akademiskt, kulturellt och även idrottsligt liv som lockar besökare till staden. Om kommunen kan underlätta mer för de aktörer som gör Uppsala till ett resmål värt att besöka kan besöksnäringen i Uppsala få ett välkommet tillskott till kassorna, vilket är särskilt viktigt efter den Coronakris vi nu lägger bakom oss.

Det är dock viktigt att se att det i första hand inte är kommunen själv som skapar evenemang och attraktivitet för Uppsala, utan universitet, kulturliv och idrottsföreningar. Exempel på evenemang som drar tusentals besökare till Uppsala är universitetens recentiorsmottagning, bandyfinalen och valborgsfirandet.

Vi behöver dock en kulturell infrastruktur, och där kan ett offentligt stöd vara nödvändigt för kulturinstitutioner, kulturentreprenörer och fria grupper att kunna bedriva sin verksamhet. Kommunen behöver dock bevaka sin bidragsgivning och sina insatser på detta område så att de får god spridning och inte verkar mot utveckling och vad människor efterfrågar på det kulturella området. Många delar av kultur-, fritids och idrottsutbudet bär sig kommersiellt och då ska naturligtvis inte kommunen konkurrera ut dessa verksamheter utan i stället göra insatserna på områden där ett verkligt stöd behövs, exempelvis i utvecklandet av nya verksamheter och i idrotter som har svårt att finansiera sin verksamhet med sponsring och annat stöd.

På idrottens område är det viktigt att stödja breddidrotten som förutom att bidra till föreningslivet har en positiv inverkan på folkhälsan. När det gäller nya arenor så bör dessa i första hand byggas, finansieras och därefter drivas av föreningar och näringsliv. Det finns en mängd goda sådana exempel, såsom IFU Arena, Recoverhallen, Fyrisfjädern och SIK i Storvreta.

1. Utveckla Uppsalas unika kulturarv och levande kulturliv

- ✓ Slå vakt om och bevara det lokala kulturarvet i staden och kommunens bygder och stötta föreningar som gör detta.
- ✓ Uppmuntra Staten att utveckla Uppsala slott som stadens historiska centrum och ett levande besöksmål
- ✓ Uppmuntra och stötta civilsamhället att ordna aktiviteter som drar besökare till kommunen.
- ✓ Stöd till kulturlivet ska utformas på ett sådant sätt att särskilt grupper som annars har svårt att ta del av utbudet får en större möjlighet att göra det, exempelvis barn- och ungdomar.
- ✓ Säkerställ bibliotekens plats som en öppen mötesplats, med god ordning och tysthetsnorm
- ✓ Påverka Staten att förlägga något av alla statliga muséer i Uppsala. Rimligt med tanke på stadens unika historiska roll.

2. Undvik kommunala skrytbyggen och stötta i stället andra aktörer

- ✓ Renovera äventyrsbadet vid Fyrishov i privat regi som i exempelvis Örebro och Västerås. När det gäller övriga simanläggningar kan med fördel det lokala närings- eller föreningslivet engageras.
- ✓ De kommunala anläggningarna såsom skolgårdar och skolidrottsplatser ska göras mer tillgängliga och flexibla så att utnyttjandet kan sträcka sig även över kvällar och helger
- ✓ Vid utbyggnad av nya bostadsområden ska fristående aktörer ges möjlighet att bidra med lokaler för kultur-, fritid och idrott
- ✓ Kommunen ska säkerställa en god infrastruktur, såsom tillgång till kollektivtrafik och parkeringsplatser, när idrotts- och kulturanläggningar byggs
- ✓ Ta vara på framstående förenings betydelse att främja bredd och spets i idrottslivet, där även Uppsalas idrottsgymnasium har en viktig roll. Där klubbarna själva driver utbyggnad av anläggningar, såsom SIK:s skidskyttebana i Storvreta, ska kommunen stötta och ta vara på drivkraften att bygga upp anläggningar som kan sätta Uppsala på kartan.

3. Utöka samverkan med civilsamhället i Uppsala

- ✓ Skapa arenor för god samverkan med föreningslivet exempelvis genom LÖK-en, den Lokala Överenskommelsen
- ✓ Inventera områden där idéburen sektor kan ta över delar av kommunens verksamhet, exempelvis genom upphandlingar
- ✓ Använd civilsamhället som en viktig kanal i arbetet mot kriminalitet, för integration, och därmed för ökad trygghet och en bättre samhällsgemenskap
- ✓ Säkerställ att kommunen inte delar ut bidrag till antidemokratiska organisationer